

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-10-45467 ברית נאמני תורה ועבודה בישראל נ' הממונה על חוק חופש המידע ברבנות בראשית לישראל

בפני כבוד השופט אברהם רובין

העותרת **ברית נאמני תורה ועבודה בישראל**
ע"י ב"כ עו"ד אסף בנמלך ואלעד לוביץ

נגד

המשיבה **הממונה על חוק חופש המידע ברבנות בראשית לישראל**
ע"י ב"כ עו"ד מני מנחם מפרקליטות מחוז ירושלים

פסק דין

1

2

כללי

1. לפניי עתירה על-פי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן – "חוק חופש המידע" או "החוק"), בגדרה מבקשת העותרת לקבל לידיה את כלל ההתכתבויות וההתייעצויות שהתנהלו במהלך 7 השנים האחרונות, בין הרבנות הראשית לישראל או מי מטעמה, ומועצת הרבנות הראשית או מי מטעמה (להלן – "הרבנות הראשית"), לבין "אגודת הרבנים דארצות הברית" (להלן – "אגודת הרבנים בארה"ב"), או רבנים החברים בה או הקשורים עמה, זאת בנוגע לנושאים הבאים:

9

10 "1. קבלת חוות דעת/מידע/עמדה לגבי רבנים תושבי ארה"ב ביחס

11

11 לבחינת אישורי יהדות, גיור, נישואין וגיטין שיצאו תחת ידיהם.

12

12 2. קבלת חוות דעת/מידע/עמדה ביחס לארגונים/המוסדות הבאים ו/או

13

13 הרבנים החברים בהם:

14

14 א. IDF – International Rabbinic Fellowship

15

15 ב. YCT – Yeshivat Chovevei Tora

16

16 3. רשימת כל שמות הרבנים והגורמים עמם התנהלו התייעצויות כאמור,

17

17 תוך ציון תפקידם"

18

18 (עמוד 1 לעתירה) (להלן – "המידע המבוקש").

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-10-45467 ברית נאמני תורה ועבודה בישראל נ' הממונה על חוק חופש המידע ברבנות בראשית לישראל

1

2

העובדות

3 2. העותרת מעידה על עצמה כי היא תנועה ציונית דתית השואפת לחזק את השתלבותה של

4 החברה הדתית בחברה הכללית בישראל, ולתרום לעיצוב אופייה היהודי-דמוקרטי של

5 החברה הישראלית. בין היתר פועלת העותרת לחיזוק הקשר של החברה הישראלית עם

6 העם היהודי בתפוצות, תוך ביסוס מעמדן של קהילות התפוצות ורבניהן בעיני הממסד

7 והחברה הדתית בישראל.

8 ביום 18.7.18 פנתה העותרת לממונה על חופש המידע ברבנות הראשית – המשיבה -

9 בבקשה לקבל לידיה את המידע המפורט בסעיפים 1 ו-2 למידע המבוקש לעיל (נספח ה'

10 לעתירה). יאמר כבר עתה, כי כיוון שהמידע המפורט בסעיף 3 לרשימת המידע המבוקש

11 דלעיל לא נכלל בבקשה המקורית שהגישה העותרת, אזי כטענת המשיב בסעיף 5 לכתב

12 התשובה, דין העתירה לגבי מידע זה להידחות על הסף בשל אי מיצוי הליכים, וכך אני

13 מורה.

14 ביום 2.9.18 דחתה המשיבה את בקשת העותרת (נספח ו' לעתירה). וכך נכתב בתשובתה של

15 המשיבה:

16

17 **1" כידוע, טרם אישור תעודה בענייני מעמד אישי, נדרשת מחלקת**

18 **אישות וגירות לברר, בין היתר, אודות זהות הרב שהוציא את**

19 **התעודה.**

20 **2. הבירור האמור, נערך, ככלל, מול רבנים שתעודותיהם הוכרו בעבר**

21 **על ידי המחלקה. רבנים אלו עשויים להיות מאוגדים תחת ארגון**

22 **כזה או אחר, ובין השאר תחת ארגון ה-RCA, הנזכר בפנייתך.**

23 **3. רוב הבירורים נעשים טלפונית, אולם גם הבירורים הנערכים**

24 **בכתב נעשים מתוך התחייבות של מחלקת אישות וגירות, ככלל על**

25 **פי התניית מוסרי המידע, שלא למסור את שמם ואת תוכן**

26 **דבריהם. מחלקת אישות וגירות מחויבת באמון כלפי מקורות**

27 **הבירור שלה, ובשמירה על חסיונם מחמת הרגישויות הרבות**

28 **בתחום זה, ולצורך המשך קבלת המידע הדרוש בעתיד על מנת**

29 **שהרבנות הראשית תוכל למלא את חובותיה בתחום המעמד**

30 **האישי.**

31 **4. יצויין כי מעבר לבירורים אצל רבנים מקומיים אודות כותב**

32 **התעודה, מתבקשות מהרב עצמו תעודות הסמכה, המלצות**

33 **וכיוצ"ב. בהמשך לאמור נבקש להבהיר, כי אין בחברתו של רב**

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-10-45467 ברית נאמני תורה ועבודה בישראל נ' הממונה על חוק חופש המידע ברבנות בראשית לישראל

1 פלוני אלמוני בארגון כזה או אחר כדי להשליך בהכרח על החלטת
2 המחלקה בשאלת ההכרה בתעודה שיצאה מטעמו, והבירור נעשה
3 פרטני עבור כל מקרה בנפרד.
4 5. נוכח האמור לעיל, וכמתחייב בחוק חופש המידע סעיף 9(ב)(7),
5 אני דוחה את בקשתך."
6
7

מכאן העתירה שלפניי.

טענות העותרת

3. העותרת טוענת כי היא הגישה את העתירה כיוון שבשנים האחרונות התרבו מאוד המקרים
בהם הרבנות הראשית דחתה אישורי יהדות של רבנים מחו"ל בהם החזיקו עולים חדשים,
והפנתה את העולים להליכי בירור יהדות בבית הדין הרבני. לטענת העותרת כתוצאה מכך
נפגעים יחידים וזוגות אשר מתבשרים כי אישור היהדות שניתן על ידי הרב אשר ליווה
אותם במשך חייהם טרם עלייתם ארצה, איננו מספק. לטענת העותרת, לצורך בחינת
אישורי יהדות של רבנים מחו"ל מתייעצת הרבנות הראשית עם רבנים שונים הפועלים
באזורי מגוריהם של אותם רבנים שחתומים על אישורי היהדות, ועם ארגוני רבנים כגון
אגודת הרבנים בארה"ב. העותרת טוענת כי התנהלות הרבנות הראשית בעניין בירור
אישורי היהדות לקויה, כיוון שהיא נסמכת על גורמי חוץ שיש להם אינטרס לפסול רבנים
בעלי שם, בין היתר על רקע מחלוקות בין הזרמים השמרניים של הרבנים האורתודוקסים
בארה"ב, לבין גורמים אורתודוקסיים הדוגלים במדיניות הלכתית מכילה יותר. לטענת
העותרת התנהלות הרבנות הראשית גורמת לתקלות, כגון פסילת אישורים של רבנים
מכובדים וידועים, אשר אישורי יהדות שלהם לא הוכרו תחילה על ידי הרבנות, אשר חזרה
בה בסופו של דבר מעמדתה לנוכח המחאה הציבורית שקמה בעניינם.
העותרת טוענת כי לא יתכן שהרבנות הראשית לא מתעדת התייעצויות המתקיימות בעל
פה, וכי היא זכאית לקבל את התייעוד האמור.
העותרת טוענת כי הרבנות הראשית לא הוכיחה שהמידע נמסר לה תוך התניה שהוא לא
יגולה, וכי לא הוכח שגילוי המידע "עלול לפגוע בהמשך קבלת המידע" – כלשון סעיף
9(ב)(7) - ומכאן שהרבנות הראשית לא הוכיחה את התייעצויות הסייג הקבוע בסעיף 9(ב)(7)
לחוק.
העותרת טוענת כי אף אם חל בענייננו סעיף 9(ב)(7), הרי שהאינטרס בגילוי המידע עולה על
האינטרס הציבורי שבאי גילוי. בהקשר זה טוענת העותרת כי גילוי המידע חשוב כדי שלא
תיפגע זכות הציבור לקבל מידע, ועל מנת לשמור על שמם הטוב של הרבנים נותני אישורי
היהדות, ועל הקשר בין מדינת ישראל לבין קהילות היהודים בחו"ל. העותרת טוענת כי

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-10-45467 ברית נאמני תורה ועבודה בישראל נ' הממונה על חוק חופש המידע ברבנות הראשית לישראל

1 חשיפת המידע לביקורת ציבורית חשובה במיוחד לנוכח מאבקים פומביים שמנהלים
2 ארגוני רבנים בחו"ל המקושרים עם הרבנות הראשית, כנגד ארגוני רבנים שאינם לרוחם.
3 העותרת מוסיפה וטוענת כי אף אם אין לגלות את המידע במלואו, הרי שבהתאם להוראת
4 סעיף 11 לחוק חופש המידע אין סיבה שלא לגלות את המידע תוך מחיקת פרטי מוסרי
5 המידע.

6

7 4. בדיון שהתקיים בעתירה מיקדה העותרת את בקשתה, והבהירה כי המידע המבוקש דרוש
8 לה כדי שרבנים בחו"ל יוכלו לדעת באלו מקרים רואה הרבנות הראשית שלא לאשר תעודות
9 יהדות, ולכוון את מעשיהם בהתאם. על כן הצהיר ב"כ העותרת כי היא מסכימה שהמידע
10 יימסר לה ללא שמות הרבנים אליהם מתייחס המידע, ללא שמות הרבנים שמסרו את
11 המידע וללא שמות הרבנים להם נמסר המידע:

12

13 "באשר לפרטיות ושמות רבנים אפשר למצוא דרך ביניים שבה תרשומות
14 השיחות מבלי לפרסם את שמות הדוברים.
15 האינטרס שלנו זה לא להבין למה רב מסוים נפסל, היום יש אפקט צינון
16 של רבנים במיוחד בחו"ל וכל פסיקה שלהם הם אומרים אולי פסלתי את
17 עצמי מהרבנות הראשית, יש לנו אינטרס שהרבנים יראו איזה התנהגויות
18 ופסיקות הביאו לפסילתם ועל בסיס זה לשכלל את צעדיהם.

19

20
21 מה שהכרחי שיוסתר אבל שרבנים בתפוצות ואנשים שעולים לארץ יוכלו
22 לראות מה המצב המשפטי בארץ במי הרבנות מכירה. רב צעיר שלא מוכר
23 צריך את המידע הזה.

24

(עמ' 2 לפרוטוקול ש' 12-14, עמ' 3 ש' 1-2).

25

26 5. טענות הרבנות הראשית

27 בתשובתה מבהירה הרבנות הראשית כי לנוכח סמכויותיה בדבר מתן כשירות לרבנים
28 לשמש כ"רושמי נישואין", ובדבר מינוי "רושמי נישואין" (סעיף 2 לחוק הרבנות הראשית,
29 התש"ס-1980), היא נדרשת לבדוק תעודות יהדות שהוצאו על ידי רבנים ובתי דין רבניים
30 בחו"ל. ויודגש, אין בין הצדדים מחלוקת על כך שזו נקודת המוצא לדיונו. בדיקת תעודות
31 שהוצאו על ידי רבנים בחו"ל נעשית על ידי מחלקת גירות ואישות ברבנות הראשית, ואילו
32 פניות מבתי דין רבניים בחו"ל נבדקות על ידי נשיא בית הדין הרבני הגדול – הרב הראשי
33 לישראל. בחודש אלול תשע"ח פרסמה הרבנות הראשית קריטריונים להכרה בבתי דין
רבניים בחו"ל וכן רשימה של בתי דין כאלו אשר מוכרים כיום על ידי הרבנות הראשית.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-10-45467 ברית נאמני תורה ועבודה בישראל נ' הממונה על חוק חופש המידע ברבנות הראשית לישראל

1 כפועל יוצא מכך, תעודות המוצאות על ידי בתי הדין שברשימה מאושרות כיום ללא צורך
2 בהתייעצות ובירור לגבי בית הדין שהוציאן. במקביל הצהירה הרבנות הראשית בתשובתה,
3 כי בכוונתה לפרסם קריטריונים להכרה ברבני חו"ל, וכן רשימה של רבנים מאושרים.
4 כיום, כאשר מתקבלת ברבנות הראשית תעודה שהוציא רב בחו"ל, וככל שמדובר ברב
5 שתעודה שלו לא הוכרה בעבר על ידי הרבנות הראשית, ושאינן לגבי ידי הרבנות תעודות
6 הסמכה הסכמות והמלצות, עורכת הרבנות בדיקה לגבי אותו רב. הבדיקה כוללת בירור
7 אודות אותו רב מול רבנים תושבי המדינה הספציפית בה הוא מכהן, אשר נאמנים על
8 הרבנות הראשית. המידע מתקבל ממספר רבנים ומוצלב. המידע המתבקש מאותם רבנים
9 כולל אישור שהרב המדובר אכן מכהן כרב קהילה אורתודוקסית, וכן מידע אודות הכשרתו
10 כרב ומחויבותו להלכה היהודית. מרבית הבירורים נעשים בשיחות טלפוניות ומיעוטם
11 בכתב. עם זאת, ככלל הרבנות הראשית עורכת תרשומת כתובה של שיחות הבירור מול
12 הרבנים מחו"ל, ואלו מתוירות בתיקיית הבקשה לאישור התעודה. הרבנות הראשית
13 מדגישה בתשובתה כי הבירור נעשה מול מספר רבנים וכי הגורמים המוסמכים ברבנות
14 מקצועיים דיים כדי להתבסס על נתונים עובדתיים ולהתעלם מ"רכילויות" וממידע הקשור
15 ב"פוליטיקות פנימיות" ומאבקי כוח בין ארגוני רבנים שונים בחו"ל. הרבנות הראשית
16 מודעת למחלוקות בין ארגוני הרבנים בחו"ל, והיא מתמקדת באיסוף עובדות לגבי ידיעותיו
17 התורניות של הרב הנדון, אורחות חייו, אופי קהילתו, ניסיונו ההלכתי והכשרתו הרבנית.
18 לגופו של עניין, טוענת הרבנות הראשית, כפי שגם נכתב במכתב הסירוב שנשלח לעותרת,
19 כי היא פטורה מהעברת המידע המבוקש כיוון שמדובר במידע שנמסר לה תוך התניה
20 שזוהות מוסר המידע ותוכן המידע יישארו חסויים (סעיף 9(ב)(7) לחוק). כמו כן הוסיפה
21 הרבנות בתשובתה, והעותרת לא מחתה על כך ואף הגיבה לדברים בעיקרי הטענות מטעמה,
22 כי מסירת המידע עלולה לשבש את התפקוד התקין של הרבנות הראשית בכל הנוגע לבדיקת
23 תעודות מחו"ל (סעיף 9(ב)(1) לחוק), וכי אין למסור את המידע כיוון שמדובר במידע אודות
24 התייעצויות פנימיות של הרשות (סעיף 9(ב)(4) לחוק).

דיון והכרעה

- 25
26
27 6. לאחר שעיינתי בחומר שהוגש ולאחר שבחנתי את טענות הצדדים, נחה דעתי כי דין העתירה
28 להתקבל.
29
30 7. נושא בדיקתן ואישורן של תעודות יהדות אשר הופקו על ידי בתי דין או רבנים בחו"ל,
31 וכפועל יוצא מכך אי הכרה בבתי דין או רבנים מסוימים, מעורר שאלות רבות הנוגעות, בין
32 היתר, לגדרי סמכותה של הרבנות הראשית, לקריטריונים להכרה ברבנים מחו"ל, להליך
33 המנהלי הראוי עובר לקבלת החלטה בנוגע לבית דין או רב מסויים, לשקיפות החלטות

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-10-45467 ברית נאמני תורה ועבודה בישראל נ' הממונה על חוק חופש המידע ברבנות בראשית לישראל

1 הרבנות הראשית בעניין זה, לזכות הטיעון שניתנת לבית דין או רב שלא קבלו הכרה, למידע
2 שיועמד לרשותם של אותו בית דין או רב עובר למימוש זכות הטיעון, ועוד. לחלק מהשאלות
3 ניתנה תשובה על ידי הרבנות הראשית. כך, למשל, הרבנות הראשית הבהירה כי פורסמו
4 תבחינים להכרה בבתי דין בחו"ל, וכי פורסמה רשימה של בתי דין מוכרים. כמו כן, הוצהר
5 בדיון לפניי כי יש כוונה לפרסם רשימה ותבחינים דומים גם לגבי רבנים הפועלים בחו"ל.
6 עם זאת, יש שאלות שטרם זכו למענה מלא. כך למשל, ב"כ הרבנות הראשית לא היה מוכן
7 להצהיר בשלב זה איזה מידע יימסר לעיונו של רב אשר יבקש להעמיד במבחן הביקורת את
8 ההחלטה שלא להכיר בו. מכל מקום, כל השאלות הללו, חשובות ככל שיהיו, אינן טעונות
9 הכרעה במסגרת העתירה שלפניי שכל עניינה בדרישה לקבלת מידע, ועל כן לא אדרש להן.
10 בטרם נפנה לדון בטענות הצדדים נזכיר, כי בדיון לפניי הסכימה העותרת שהמידע יימסר
11 לה ללא שמות הרבנים הקשורים במידע, שכן לדבריה מבחינתה חשוב לקבל את תוכן
12 המידע, ולא את שמות הרבנים הספציפיים שתעודותיהם לא אושרו. לדברי העותרת תוכן
13 המידע חשוב כיוון שיש בו כדי ללמד אילו התנהגויות מהוות מבחינת הרבנות הראשית
14 עילה לאי הכרה בתעודות שנתנו רבנים בחו"ל, ופרסומו של המידע יסייע לרבנים בחו"ל
15 להתאים את התנהגותם לדרישות הרבנות הראשית.

16

17

8. הוראות חוק חופש המידע

18 חוק חופש המידע קובע את המסגרת החוקית למימוש זכותם של אזרחי המדינה ותושביה
19 לקבל מידע מאת רשות ציבורית, זכות אשר הוכרה בפסיקתנו עוד בטרם נחקק החוק.
20 הזכות לחופש המידע איננה מותנית בזיקה אישית של המבקש למידע המבוקש (ע"מ
21 7024/03 עו"ד אריה גבע נ' יעל גרמן (6.9.06)). שתי הצדקות מרכזיות לזכות זו. ההצדקה
22 האחת רואה במתן גישה רחבה למידע תנאי להגשמתו של חופש הביטוי. כך, הזכות לקבל
23 מידע מאפשרת לקיים דיון ציבורי מושכל המכוון לבירור האמת, לבקר ולפקח על השלטון
24 באופן יעיל, ולקדם את הגשמתו העצמית של הפרט. ההצדקה השנייה מבוססת על כך
25 שהציבור הוא הבעלים של המידע אשר הרשות מחזיקה בו מכוח תפקידה כנאמן הציבור
26 (ראו: ע"מ 414/18 התנועה למשילות ודמוקרטיה נ' הממונה על יישום חוק חופש המידע
27 בהנהלת בתי המשפט (13.12.18) (להלן – "עניין הנהלת בתי המשפט"); ע"מ 3300/11
28 מדינת ישראל - משרד הביטחון נ' גישה - מרכז לשמירה על הזכות לנוע (5.9.12) (להלן –
29 "עניין גישה") – והאסמכתאות הרבות שם)). משתי הצדקות אלו נובעות תכליות נוספות
30 שעומדות בבסיס החוק ובהן: "שקיפות פעולות השלטון, בקרה ופיקוח על הרשות, טיוב
31 פעולות הרשות, הגברת השתתפות האזרח בעשייה השלטונית וחיזוק אמון הציבור
32 ברשות" (ע"מ 1704/15 האוניברסיטה העברית נ' העמותה למדע מוסרי (18.7.17); ראו
33 גם: עניין גישה לעיל).

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-10-45467 ברית נאמני תורה ועבודה בישראל נ' הממונה על חוק חופש המידע ברבנות בראשית לישראל

- 1
- 2 9. הזכות לחופש המידע, ככל זכות אחרת, איננה זכות מוחלטת, אלא יחסית. הלכה היא כי:
- 3 **"אפשר וצריך להגביל את מימושה במצבים מסוימים, מקום שזכויות ואינטרסים**
- 4 **הנשקלים לעומתה על לשון המאזניים מטים את הכף נגדה"** (עע"מ 5958/18 חנה רז בורר
- 5 **נ' משרד החוץ (24.7.19) (להלן – "עניין בורר").** משכך, קבע המחוקק בסעיפים 8 ו-9 לחוק
- 6 חופש המידע רשימת סייגים שבהתקיימם אין למסור מידע, או שהרשות רשאית לסרב
- 7 למסור מידע. סעיף 8 לחוק מתיר לרשות לסרב למסור מידע מטעמים שניתן לכנותם
- 8 **"טכניים"**, כגון מקרים בהם מסירת המידע מצריכה הקצאת משאבים בלתי סבירה מצד
- 9 הרשות. סעיף 9(א) לחוק קובע רשימה של סייגים שבהתקיימם **"רשות ציבורית לא תמסור**
- 10 **מידע"**, ואילו סעיף 9(ב), שהוא הרלוונטי לענייננו, מונה רשימת סייגים שבהתקיימם
- 11 **"רשות ציבורית איננה חייבת למסור מידע"**.
- 12
- 13 10. סעיף 10 לחוק חופש המידע מונה את השיקולים שעל הרשות לשקול בטרם תכריע אם
- 14 למסור את המידע שהתבקש ממנה:
- 15
- 16 **"בבואה לשקול סירוב למסור מידע לפי חוק זה, מכוח הוראות סעיפים 8 ו-**
- 17 **9, תיתן הרשות הציבורית דעתה, בין היתר, לעניינו של המבקש במידע, אם**
- 18 **ציין זאת בבקשתו, וכן לענין הציבורי שבגילוי המידע מטעמים של שמירה**
- 19 **על בריאות הציבור או בטיחותו, או שמירה על איכות הסביבה."**
- 20
- 21 בנוסף, גם כאשר מתקיימת עילה חוקית לאי מסירת המידע המבוקש, מחייבת הוראת
- 22 סעיף 11 לחוק את הרשות לבחון את האפשרות למסור מידע חלקי או למסור את המידע
- 23 תוך התניית תנאים לגבי השימוש שייעשה בו. עם זאת נפסק, כי אין לרוקן מכוח סעיפים
- 24 10-11 את תכנם של הסייגים הקבועים בסעיפים 8-9 לחוק **(עניין הנהלת בתי המשפט**
- 25 **לעיל; עניין גישה לעיל).**
- 26 בהקשר לענייננו ראוי להזכיר גם את הוראת סעיף 13 לחוק חופש המידע, אשר קובעת כי
- 27 אם הרשות שוקלת להיעתר לבקשה לקבלת מידע הכולל פרטים לגבי צד שלישי, ואשר
- 28 מסירתו עלולה לפגוע אותו צד שלישי, אזי על הרשות להודיע על כך לצד השלישי ולאפשר
- 29 לו להתנגד למסירת המידע. בענייננו המשיבה סירבה למסור את המידע המבוקש, ועל כן
- 30 היא לא פעלה בהתאם להוראת סעיף 13 לחוק.
- 31 ולסיום נזכיר את סעיפים 17(ד) ו-17(ה) לחוק הקובעים כך:
- 32

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-10-45467 ברית נאמני תורה ועבודה בישראל נ' הממונה על חוק חופש המידע ברבנות בראשית לישראל

1 על אף הוראות סעיף 9, רשאי בית המשפט להורות על מתן מידע
2 מבוקש, כולו או חלקו ובתנאים שיקבע, אם לדעתו הענין הציבורי
3 בגילוי המידע, עדיף וגובר על הטעם לדחיית הבקשה, ובלבד
4 שגילוי המידע אינו אסור על פי דין.
5 (ה) החליט בית המשפט כאמור בסעיפים קטנים (ב) או (ד), ירשום
6 את הטעמים להחלטתו.
7

8 נפסק, כי סעיף זה מאפשר "באופן חריג, להמיר את שיקול דעתה של הרשות בזה של בית
9 המשפט" (עניין בורר לעיל; ראו גם: עניין גישה לעיל; עע"מ 7678/16 רביב דרוקר נ'
10 הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה (7.8.17)). עם זאת, כאשר
11 מדובר במידע שמסירתו עלולה להוביל לפגיעה בזכויות צד שלישי, קובע סעיף 17(ג) לחוק
12 כי בית המשפט לא יורה על מסירת המידע: "אלא לאחר שנתן לצד השלישי להשמיע
13 טענותיו, בדרך שיקבע" (שם; ראו: עע"מ 10014/16 יש דין - ארגון מתנדבים לזכויות אדם
14 נ' המינהל האזרחי איו"ש (16.5.19)).
15

16 11. להלן נדון בסייגים למסירת מידע עליהם מסתמכת המשיבה בסירובה למסור את המידע.
17 ככל שנגיע למסקנה כי למסקנה כי מתקיים אחד הסייגים, אזי נבחן האם היה על הרשות
18 למסור את המידע בתנאים, כאמור בסעיפים 10 ו-11 לחוק, ולבסוף ככל שיהיה בכך צורך,
19 נדון באפשרות להורות על מסירת המידע לפי סעיף 17 לחוק.
20

21 12. סעיף 9(ב)(7) לחוק

22 סעיף 9(ב)(7) לחוק קובע כי רשות איננה חייבת למסור: "מידע שהגיע לידי הרשות
23 הציבורית, שאי-גילוי היה תנאי למסירתו, או שגילוי עלול לפגוע בהמשך קבלת
24 המידע". בפסיקת בית המשפט העליון הודגש כי: "הנטל על הרשות להצדיק את אי
25 העברת המידע, ואין היא יכולה להסתפק בתקיפת המניע" (עע"מ 7744/10 המוסד לביטוח
26 לאומי נ' עו"ד יפית מנגל (15.11.12); וכן - עע"מ 2975/15 הוצאת עיתון 'הארץ' נ' משרד
27 החוץ (6.6.16) (להלן - "עניין עיתון הארץ")). כן נפסק, כי עילת סירוב על פי סעיף 9(ב)(7)
28 מתקיימת מקום בו גילוי המידע נוגד התחייבות מפורשת או מכללא לסודיות, או מקום
29 שגילוי המידע יביא לידי סיכול המשך זרימת המידע לרשות (בג"ץ 10271/02 אברהם פריד
30 נ' משטרת ישראל מחוז ירושלים, פ"ד סב(1) 106, 140 (2006)).
31

32 יישום האמור על ענייננו מוביל למסקנה כי לגבי המידע המבוקש מתקיים הסייג הקבוע
33 בהוראת סעיף 9(ב)(7). המידע שנמסר לרבנות הראשית כולל בין היתר מידע לא חיובי
אודות אורחות חייו של הרב שבו מדובר, או ביקורת על הסמכתו, על דרכו ההלכתית או על

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-10-45467 ברית נאמני תורה ועבודה בישראל נ' הממונה על חוק חופש המידע ברבנות בראשית לישראל

1 הכשרתו. מדובר אפוא, במידע "רגיש" מעצם טיבו, ובוודאי שכך הדבר מבחינת מוסר
2 המידע. המידע נמסר מטבע הדברים על ידי מי שקרוב לקהילתו של הרב המדובר. מוסר
3 המידע מכיר מן הסתם את הרב לגביו נמסר המידע, ואולי אף מצוי עמו בקשרים כאלו
4 ואחרים, שאחרת אין למידע ערך של ממש. לנוכח מאפיינים אלו ניתן להניח, כי המידע
5 נמסר לרבנות תוך התניה מכללה של מוסר המידע שזהותו כמי שמסר את המידע תישמר
6 בסוד. כמו כן, על רקע השילוב של מהות המידע – מידע אישי לא בהכרח חיובי – עם קרבת
7 מוסר המידע לנושא המידע, נראה כי מתקיים חשש של ממש שמסירת המידע לעותרת
8 עלולה לגרום לכך שבעתיד לא יימסר מידע כלל. משכך הדבר, אני סבור כי מתקיימת
9 בענייננו גם החלופה השנייה של הסייג האמור בסעיף 9(ב)(7).

10

11 **13. סעיף 9(ב)(1) לחוק**

12 סעיף 9(ב)(1) לחוק קובע, כי הרשות איננה חייבת למסור: "מידע אשר גילוי עולול לשבש
13 את התפקוד התקין של הרשות הציבורית או את יכולתה לבצע את תפקידיה". בהקשרו
14 של סייג זה עמדה הרבנות הראשית על חשיבותו הרבה של המידע המתקבל מחו"ל לצורך
15 מילוי נאות של חובתה לברר את יהדותם של המבקשים להינשא, ואת העובדה שהמידע
16 נמסר לה, מתוך רצון טוב בלבד, על ידי רבנים ומוסדות בחו"ל שאינם כפופים למרותה.
17 הרבנות הראשית טוענת, על כן, כי מסירת המידע תפגע קשות ביכולתה לבצע את תפקידיה.
18 דין טענה זו להידחות.

19 הפסיקה קובעת כי כאשר הרשות טוענת לקיומו של הסייג המנוי בסעיף 9(ב)(1) אזי היא
20 נדרשת להראות שמסירת המידע, תגרום בוודאות קרובה, לפגיעה ממשית ומשמעותית
21 בתפקודה התקין (ראו: עת"מ 6013/04 מדינת ישראל, משרד התחבורה נ' חברת החדשות
22 הישראלית בע"מ, ס' (4) 60 (2006); עע"מ 1245/12 התנועה לחופש המידע ואח' נ' משרד
23 החינוך (23.8.12)). בענייננו, הרבנות הראשית לא הרימה נטל כבד זה, ומכל מקום גם אם
24 הייתי סבור שמתקיים בענייננו הסייג האמור אזי היה מקום למסור את המידע בהתאם
25 לסעיף 11 לחוק, תוך השמטת הפרטים המזהים של מוסרי המידע, של הרבנים לגביהם
26 נמסר המידע ושל מקבלי המידע. הנימוקים לעמדה זו יובאו להלן בהמשך פסק הדין.

27

28 **14. סעיף 9(ב)(4) לחוק**

29 הסייג האחרון לו טענה הרבנות הראשית הוא זה המנוי בסעיף 9(ב)(4) לחוק, אשר קובע כי
30 הרשות איננה חייבת למסור: "מידע בדבר דיונים פנימיים, תרשומות של התייעצויות
31 פנימיות בין עובדי רשויות ציבוריות, חבריהן, או יועציהן, או של דברים שנאמרו במסגרת
32 תחקיר פנימי, וכן חוות דעת, טיוטה, עצה או המלצה, שניתנו לצורך קבלת החלטה, למעט
33 התייעצויות הקבועות בדין". ביסודו של סייג זה ניצב החשש של "האפקט המצנן",

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-10-45467 ברית נאמני תורה ועבודה בישראל נ' הממונה על חוק חופש המידע ברבנות בראשית לישראל

1 והרתעת יחיד הרשות הציבורית ועובדיה מקיום דיון כן וגלוי, ככל שתוכנו של הדיון
2 המקדים קבלת החלטה לא יהיה חסוי, כך שהדעות שהוחלפו במסגרת תהליך קבלת
3 ההחלטות ייחשפו לציבור. הסייג האמור נועד לאפשר לעובדי הרשות לקיים דיאלוג פתוח
4 וגלוי, בלא חשש כי דברים שייאמרו על ידיהם בדיונים פנימיים או בחוות דעת פנימיות
5 יהפכו נחלת הכלל, ובכך מגן הסייג על איכות החלטותיהן של רשויות הציבור ועל
6 האפקטיביות של תהליך קבלתן (עניין הנהלת בתי המשפט לעיל; עע"מ 9135/03 המועצה
7 להשכלה גבוהה נ' הוצאת עיתון הארץ, פ"ד ס (4) 217 (2006) (להלן – "עניין המועצה
8 להשכלה גבוהה"). עם זאת, נפסק כי יש להבחין בין ההצעות המועלות במסגרת דיון פנימי,
9 לבין תוצריו של אותו דיון. לציבור עניין בעיקר ב-"תוצר הסופי", לאמור, במידע הנוגע
10 להחלטה שהתקבלה או למדיניות שנבחרה, להבדיל מהצעות "חצי אפיויות". על כן נקבע
11 כי:

12
13 "משנתקבלה הצעה ונתגבשה לכלל מדיניות או להחלטה אופרטיבית, הרי
14 שבמצב הדברים הרגיל, על הרשות לחשוף את מדיניותה. זאת, להבדיל
15 מהצעות, טיוטות, התייעצויות, המלצות, דיונים, מזכרים ומכתבים פנימיים
16 שהועלו והוחלפו במהלך גיבוש המדיניות או ההחלטה"
17 (עניין גישה לעיל).

18
19 אשר לנטל שמוטל על הרשות כדי להוכיח את קיומו של סייג זה, נקבע כי:

20
21 "בשונה מהסייגים המנויים לעיל – בגדרם הרשות צריכה ויכולה להצביע על
22 קיומו של חשש קונקרטי, כגון פגיעה בבטחון המדינה וכד' – הרי שבכל
23 האמור בסייג הקבוע בסעיף 9(ב)(4), כוחו טמון בהיותו סייג כללי הפורש
24 חסותו על כל טיוטה ותרשומת פנימית. איני סבור אפוא כי יש מקום להטיל
25 על כתפי הרשות את הנטל להצביע על קיומו של חשש קונקרטי לקיומו של
26 "אפקט מצנן" בגדרו של סעיף 9(ב)(4)"
27 (עניין המועצה להשכלה גבוהה לעיל).

28
29 15. סבורני, כי המידע המבוקש על ידי העותרת איננו חוסה תחת הוראת סעיף 9(ב)(4), זאת מן
30 הטעם שלא מדובר במידע אודות דיון פנימי, התייעצות או תחקיר, ואף לא מדובר בחוות
31 דעת, טיוטה, עצה או המלצה.
32 עיון בתשובת הרבנות הראשית לעתירה מעלה כי לשיטתה מטרת הבירור שנעשה עם
33 הרבנים או המוסדות בחו"ל הוא לאסוף מידע עובדתי אודות הרב שאישור תעודתו עומד

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-10-45467 ברית נאמני תורה ועבודה בישראל נ' הממונה על חוק חופש המידע ברבנות בראשית לישראל

1 על הפרק (סעיף 21 לתשובה). הרבנות הראשית הדגישה בסעיף 21 לתשובה כי היא איסוף
2 המידע העובדתי נעשה מכמה מקורות, וכי המידע העובדתי המתקבל ממקורות אלו מוצלב,
3 מן הסתם כדי להבטיח את אמינותו. בסעיף 23 לתשובה לעתירה הרבנות הראשית מוסיפה
4 ומדגישה, כי היא מקפידה להסתמך רק על "הנתונים העובדתיים" – כלשונה – שנמסרים
5 לה, וכי הגורמים העוסקים בכך ברבנות הראשית מקצועיים דיים כדי להתעלם ממידע
6 שנמסר כ"רכילות" או על רקע "פוליטיקות פנימיות". הרבנות הראשית מוסיפה ומדגישה
7 בסעיף 23 לתשובה, כי עניינה מתמקד במידע אודות ידיעותיו התורניות של הרב שתעודתו
8 עומדת על הפרק, אופי קהילתו, אורחות חייו, ניסיונו ההלכתי והכשרתו הרבנית. דהיינו,
9 הרבנות מבקשת לקבל מהרבנים עמם היא עורכת את הבירור מידע עובדתי, ולא הערכות,
10 המלצות או חוות דעת. ולבסוף מבהירה הרבנות הראשית, כי ההחלטה המבוססת על
11 המידע שנאסף מתקבלת, כמובן, על ידי הגורמים המוסמכים אצלה. אמרו מעתה, הרבנות
12 איננה מתייעצת עם מוסרי המידע, היא איננה מקיימת עמם דיונים, והיא אף איננה
13 מבקשת את עצתם את המלצתם או את חוות דעתם, אלא היא אוספת מהם מידע עובדתי
14 גרידא, שלאחר מכן משמש בסיס להכרעת הרבנות אם להכיר או לא להכיר בתעודה
15 שהנפיק רב פלוני בחו"ל. אכן, במספר מקומות בתשובתה מכנה הרבנות הראשית את
16 איסוף המידע כ"התייעצות", אולם מהות הדברים היא הקובעת, וכפי שעולה בבירור
17 מתשובת הרבנות, עסקינן בקבלת מידע ולא בהתייעצות. אני ער לכך שקשה לעיתים לעשות
18 את ההבחנה בין מידע טהור לבין מידע הנמסר אגב פרשנות של מוסר המידע לעובדות, וכי
19 לעיתים מידע נמסר בצירוף המלצה כזו או אחרת, לחיוב או לשלילה. ואולם, כאמור
20 בתשובת הרבנות הראשית, נעשה מצדה מאמץ להתמקד בעובדות האובייקטיביות,
21 ולהתעלם מכל היתר. להשלמת התמונה נוסף, כי אין ספק שגורמי הרבנות הראשית
22 מקצועיים דיים, כך גם עולה מתשובת הרבנות הראשית, כדי לפרש ולהעריך את משמעותו
23 של המידע המתקבל מחו"ל, כך שעם כל הכבוד למוסרי המידע, גם בהיבט זה של תיווך
24 המידע, היא איננה זקוקה למומחיותם או המלצותיהם של מוסרי המידע.
25 מסקנתי היא, אפוא, כי המידע המבוקש איננו נוגע להתייעצות פנימית, לחוות דעת,
26 להמלצה, או לכל עניין אחר שהוראת סעיף 9(ב)(4) עוסק בו, ולכן הוראה זו לא חלה על
27 המידע המבוקש.

16. מסירת מידע חלקי ומסירת מידע בתנאים – סעיף 11 לחוק

סעיף 11 לחוק חופש המידע קובע כי:

"היה המידע המבוקש מידע אשר הרשות הציבורית רשאית או חייבת שלא
למסרו כאמור בסעיף 9, וניתן לגלות את המידע, ללא הקצאת משאבים

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-10-45467 ברית נאמני תורה ועבודה בישראל נ' הממונה על חוק חופש המידע ברבנות בראשית לישראל

1 בלתי סבירה או הכבדה ניכרת על פעולתה של הרשות, תוך השמטת
2 פרטים, תוך עריכת שינויים או תוך התניית תנאים בדבר דרך קבלת המידע
3 והשימוש בו, תמסור הרשות את המידע בהשמטות, בשינויים או בתנאים
4 המחויבים, לפי הענין; נעשו השמטות או שינויים כאמור, תציין זאת
5 הרשות, אלא אם כן אין לגלות עובדה זו, מהטעמים המפורטים בסעיף
6 9(א)(1).”

7
8 בענייננו מסכימה העותרת לקבל את המידע תוך השמטת פרטי מוסרי המידע, הרבנים
9 לגביהם נמסר המידע והרבנים שקבלו את המידע. ברם חרף זאת, עמדת הרבנות הראשית
10 היא שאין למסור את המידע. עמדה זו של הרבנות הראשית איננה משכנעת.
11 כאמור לעיל, מקובלת עלי באופן עקרוני עמדת הרבנות הראשית לפיה מדובר במידע
12 שנמסר לה תוך התניה מכללא לפיה זהות מוסר המידע לא תגולה, וכי גילוי המידע באופן
13 מלא עלול לפגוע בהמשך קבלת המידע. ואולם, משעה שהעותרת הסכימה כי המידע יימסר
14 ללא שמותיהם של מוסר המידע ושל הרב לגביו מתייחס המידע, אזי הוסר החשש מפני
15 הפרת תנאי החשאיות של מוסר המידע, וממילא גם מוסר החשש שמא מידע דומה לא
16 יימסר בעתיד. על כן, בהתאם לסעיף 11 לחוק חייבת הרבנות הראשית למסור את המידע
17 באופן חלקי. הוא הדין גם בנוגע לסייג הקבוע בסעיף 9(ב)(1) לחוק, שעניינו פגיעה בתפקודה
18 התקין של הרשות. משעה שהמידע יגולה באופן חלקי כאמור, הרי שאין חשש שהרבנות לא
19 תוכל להמשיך ולאסוף מידע כבעבר, ומכאן שהוסר החשש שהיה, ככל שהיה, לפגיעה
20 בתפקודה התקין של הרבנות הראשית.

21 אכן, מסירת מידע חלקי עלולה לעיתים להיות כרוכה בהקצאת משאבים בלתי סבירה מצד
22 הרשות, או לגרום להכבדה ניכרת על פעולתה של הרשות, ובמקרים כאלה מתיר סעיף 11
23 לרשות שלא למסור את המידע החלקי. ואולם, בענייננו לא טוענת הרבנות הראשית כי
24 מסירת המידע החלקי כרוכה בקשיים כאלו ואחרים. כן לא נטען כי מדובר במידע שהיקפו
25 רב במיוחד.

26 אשר על כן, סבורני כי בהתאם לסעיף 11 לחוק מוטלת על הרבנות הראשית החובה למסור
27 את המידע באופן חלקי, דהיינו - ללא שמות מוסרי המידע, הרבנים שלגביהם מתייחס
28 המידע והרבנים ברבנות הראשית להם נמסר המידע.

29

30 **17. הפעלת סמכות בית המשפט לפי סעיף 17(ד) לחוק**

31 לנוכח מסקנותיי לעיל אין צורך להידרש בענייננו להפעלת סמכותו של בית המשפט לפי
32 סעיף 17 (ד) לחוק. ויודגש, אין במסירת המידע החלקי כדי לפגוע בזכויותיו של צד שלישי
33 כלשהו, כיוון שזהותם של מוסרי המידע או הרבנים לגביהם נמסר המידע תישאר חסויה,

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-10-45467 ברית נאמני תורה ועבודה בישראל נ' הממונה על חוק חופש המידע ברבנות הראשית לישראל

1 ועל כן לא חל בענייננו סעיף 17(ג) המחייב מתן זכות טיעון לצדדים שלישיים שזכותם עלולה
2 להיפגע.
3

4 **סוף דבר**

5 אשר על כן העתירה מתקבלת כדלהלן:
6 המשיבה תמסור לעותרת תוך 60 יום מתום תקופת החירום בבתי המשפט, את המידע
7 שהתקבל אצלה בארבע השנים האחרונות, לגבי רבנים תושבי ארצות הברית, אגב בדיקת
8 אישורי יהדות, גיור, נישואין וגיטין מחו"ל, שיצאו מתחת ידיהם של אותם רבנים, ובכלל
9 זה את המידע שהתקבל אצלה בהקשר של אותם רבנים לגבי הארגונים הנזכרים בסעיף 2
10 למידע המבוקש. ויודגש, המידע יימסר ללא שמותיהם של מוסרי המידע, של הרבנים
11 אליהם מתייחס המידע ושל הרבנים שלהם נמסר המידע.
12

13 18. הרבנות הראשית תישא בהוצאות העותרת בסך של 10,000 ₪.
14

15
16 ניתן היום, ב' אייר תש"פ, 26 אפריל 2020, בהעדר הצדדים.
17

אברהם רובין, שופט

